

“Манас” университетти “Туризм тармагы боюнча эң мыкты билим берген окуу жайы” деп аталды

Маданият, маалымат жана туризм министрлигинин алдындагы туризм департаменти өткөргөн “Kyrgyz tourism awards - 2014” долбоорунун жыйынтыгында Кыргыз-Түрк «Манас» университети «Туризм тармагы боюнча эң мыкты билим берген окуу жайы» жана «КРДА туризмди өнүктүрүү боюнча эң мыкты идея үчүн» деген эки номинацияга ээ болду.

Салтанаттуу иш-чарада КТМУнун ректору Себахаттин Балжы Кыргызстанда туризм чөйрөсүндө туристтик өнүктүрүү керектигин, бул чөйрөдө университет 4-5 жылдан бери салымын кошуп, туризм багытындагы жаш кадрларды даярдал келе жаткандыгын айтып, туризм секторунда кыска мөөнөттүү курстарды да окутуу программалары менен да камсыз кылып жаткандыктарын баса белгилеп өттү.

- Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектебин келечекте эл аралык деңгээлде бир марка кылуу ниетибиз бар. Бул чөйрөдө жаш кадрларды даярдап, башка да өлкөлөргө стажировка өтүүгө жиберип турабыз. Стажировка өтүүгө чоң көңүл бурабыз, маселен, замандын талабына ылайык студенттер Түркиядагы беш жылдыздуу мейманканаларда төрт айлык практика өтүп келишет. Ал эми туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби өзүнүн көп жылдык эмгегинин узун менен Кыргызстанда туризм чөйрөсүндө 2014-жылдын «Туризм тармагы боюнча эң мыкты билим берген окуу жайы» деген сыйлыкты алып олтурат. Аталган мектептин эмгегин эске алып, жогорку сыйлыктарды берип жаткандарга ыраазычылыгыбызды билдиребиз», - дейт Себахаттин Балжы.

ОШМУнун студенттери Германиянын клиникаларынан практикадан өтүшөт

Ош мамлекеттик университетинин медицина факультетинин 14 студенти жана эки окуучусу 1-марттан 12-мартка чейин Германиянын Мюнхен, Киль жана Йена шаарларындагы алдыңкы медициналык институттарда, клиникаларда болуп, тажрыйба алмашып, таанышып, жаңы аппараттар менен иштөө жолдорун үйрөнүп келишет.

Медицина факультетинин студенттери буга чейин Германиянын борбору Берлинде жайгашкан байыркы Шарите клиникасында болуп, таанышып, студенттер менен достошуп, тажрыйба алмашып келишкен. Германиянын бир топ клиникалары, университеттери менен кызматташып келген ОШМУ мындан ары да байланышты күчөтүп, алмашуу программаларынын алкагында жайкы практикаларды уюштуруу, окутуучуларды жана Медициналык клиникасынын врачтарын стажировкага жөнөтүү максатында аталган өлкөнүн алдыңкы клиникалары менен келишимдерди түзүүнү пландаштырууда.

Бүгүнкү күндө Германияда медицина факультеттин 16 бүтүрүүчү аспирантурада окуп, эмгектенишүүдө. Бул тууралуу окуу жайдын басма сөз кызматы кабарлады.

Студенттер социалдык койгөйлөрдү чыгарма аркылуу чагылдырышууда

Б.Бейшеналиева атындагы Кыргыз мамлекеттик маданият жана искусство университетинде заманбап театрларды технологиянын «Форум-театр» долбоорунун ачылышы болуп өттү.

Долбоор социалдык маданий ишмердүүлүк факультетинин деканы Г.Касымалиеванын демилгеси менен ишке ашырылып, Б.Абдыбеков, 2-курсун студенттери Калыбек уулу Жеңишбек, Абдраштын Азамат, 1-курсун студенттери Владислав уулу Темирлан, Жолдошбек уулу Акбар жетектөөдө.

Иш-чарада социалдык маданий ишмердүүлүк факультетинин студенттери Ат-Башы районунун «Данек» драм клубу менен бирге коомчулуктагы социалдык койгөйлөрдү алдын алуу боюнча «Өлүп кетпейн» аттуу чыгарманы интерактивдүү ыкмада жогорку деңгээлде көрсөтүп беришти. Актёрлор менен аудиториядагы көрүүчүлөрдүн ортосунда «Стоп-кадр» вариантында пикир алмашуу, кызуу талаш-тартыш болуп, чыгармада чагылдырылган социалдык койгөйлөрдүн чечилиши өзгөчө таасир калтырды. Бул тууралуу окуу жайдан маалымдашты.

Чолпон КИЙИЗБАЕВА, “Кутбилим”

ОКУУЧУЛАРДЫН “АКЫЛ ОРДО” СЫНАГЫ БОЛУП ӨТТҮ

Өспүрүмдөр арасында тарбия иштерин жандандыруу жана “2015-жыл - Улуттук экономиканы чыңдоо жылына” карата Ош шаарында окуучулардын мектеп аралык “Акыл ордо” интеллектуалдык таймашы болуп өттү. Сынактын негизги максаты - мектептеги окуучулар арасындагы ынтымакты, достукту бекемдеп бири-бири менен байланыш түзүүгө шарт түзүү, бош убактысында күчтүү энергиясын билим алууга жана коомдук иштерге активдүү катышууга үндөө, дүйнө таанымын кеңейтүүгө жана улуттук баалуулуктарыбызды жайылтып, патриоттуулукка тарбиялоо болуп саналат.

“Акыл ордо” таймашына шаардагы окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн 15 мектептен бирден команда катышып, №18 мектептин окуучулары “Мыкты команда” наамына татыктуу болду. Ал эми №52 мектептин 11-классынын окуучусу Исламов Киялбек “Мыкты оюнчу” аталып, “Секим” окуу борборунда бир ай акысыз окууга жолдомо алыды. Мындан сырткары, сынакка катышкан бардык командаларга “Ардак грамоталар” жана баалуу китептер берилди.

Г.А. “КБ”

Кыргызстандык окуучулар «Физтех-КМШ» физика-математикалык олимпиадага катыша алышат

Москваык физика-техникалык институт Кыргызстанда мектеп окуучуларынын арасында «Физтех-КМШ» физика-математикалык олимпиадасын өткөрөт. Бул тууралуу Россияматташтыктын Кыргызстандагы өкүлчүлүгү билдирди.

Олимпиадага катышуу үчүн республиканын мектептеринин 10-11-класстарынын окуучулары чакырылат. Олимпиада математика боюнча өзүнчө жана физика боюнча өзүнчө өткөрүлөт. Окуучулар дароо эки предметке тең же бир предметке өзүнчө катыша алышат.

Математика боюнча олимпиада 7-февралда,

физика боюнча 8-февралда Бишкектеги №61 мектеп-лицейде өтөт.

10-классын окуучулары ийгиликтүү катышышса, Москваык физика-техникалык институтунун мектеп окуучулары үчүн жалпы билим берүү иш-чараларына катышуу укугуна ээ болушат.

11-класстардын арасындагы олимпиаданын жеңүүчүлөрү Россиянын Билим берүү жана илим министрлигинин квотасынын алкагында, Москваык физика-техникалык институттун бакалавриатынын бюджеттик орундарына кирүүгө сунушталат.

Үч-Эмчек айылынын жаңы мектебинин пайдубалы түптөлдү

Жогорку Кеңештин депутаттары Эркин Сакебаев, Заирбек Жоошбеков жана Турсунтай Салимов Чүй облусунун Ысык-Ата районундагы Үч-Эмчек айылындагы жаңы мектептин пайдубалын түптөөгө - капсула салууга катышты. Бул тууралуу Жогорку Кеңештин басма сөз кызматы билдирди.

Депутат Эркин Сакебаевдин айтымында, өткөн жылы бул райондун шайлоочулары менен жолугушуп, Ө.Жакишев атындагы мектептин абалынан кабар алышкан. Мектеп имараты жыгачтан салынгандыктан кыш мезгилинде жылуулук кармалбай, окуучулар муздак класстарда сабак өткөндүгү, дегеле мектептин эскилиги жеткендиги жөнүндө айыл тургундарынын даттануулары болгон. Айыл жергисиндеги билим очогу болгон мектептин кейгөйү боюнча эл өкүлдөрү өкмөткө кайрылып, натыйжада 2015-жылдын республикалык бюджетинин капиталдык салымдар боюнча беренеси аркылуу курула турган объекттер тизмесине кирген.

- 150 орундуу мектептин курулушу башталып отурат. Бирок долбоордо белгиленген мектептин спорт залы кирбей калгандыктан, бул маселе тууралуу өкмөткө, Мамлекеттик курулуш мекемесине кайрылабыз. Келечекте дени сак өлкө бергине жарай турган билимдүү, алдыга умтулган, спортчу балдар окуп чыгат деген үмүттөбүз, - деди депутат Ө.Сакебаев.

ИНТЕРАКТИВДҮҮ ДОСКАНЫ КОЛДОНУУ БОЮНЧА ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ БАШТАЛДЫ

Ош шаарындагы №52 мектепте интерактивдүү досканы колдонуу жайылтуу максатында онлайн конференция болуп өттү.

Анда аталган мектептин директору Идирис Айтбаев интерактивдүү досканы колдонуу “Балаңыз сиз каалагандай эмес, сиз тарбиялагандай чоңоёт” деген темада сабак өтүп, окуучуларды тарбиялоодо бир гана мугалимге жүктөп койбостон, балага кеңири убакыт бөлүп, көптөгөн баалуулуктарды үйрөтүүдө ата-энелердин ролу өзгөчө жогору тураарын айтып өттү. Мындан сырткары, баланы мектеп менен мугалимди сүйүүгө үйрөтүү керектигин кошумчалады.

Мындай конференция Кыргызстанда биринчи жолу онлайн түрүндө өтүп, Бишкек шаарындагы мугалимдер да күбө болуп отурушту. Шаардагы башка мектептин мугалимдери жана ата-энелер катышып, мындай сабактар тез-тез өткөрүлүп туруусун колдоого алышты.

Белгилей кетсек, жакынкы күндөрдө эле КРнын вице-премьер-министри Д. Ниязалиева Ошто болгон иш сапарында интерактивдүү доска менен өткөн сабакка күбө болуп: “Мындай сабактарды республика боюнча жайылтуу керек”, - деген сунушун берген эле. Мунун негизинде жогорудагы болуп өткөн онлайн конференция алдыңкы күндөрдө кеңейтилген форматта улантылмакчы.

ОШТО 288 ОКУУЧУ ОЛИМПИАДАНЫН ШААРДЫК ТУРУНА ӨТТҮ

Ош шаарындагы мектеп окуучуларынын предметтик олимпиадасында ар бир предметтен тандалып алынган эң алдыңкы 288 окуучу кийинки боло турган шаардык туруна өттү.

Олимпиаданын жүрүшүндө окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн мектептин окуучулары өзүнчө, окутуу орус тилинде жүргүзүлгөн мектептин окуучулары өзүнчө жана бир предметти тереңдетип окуган мектептин окуучулары өз-өзүнчө тайпаларга бөлүнүп электрондук системада, тактап айтканда жалаң компьютер аркылуу белгиленген убакыттын ичинде берилген суроолорго тест аркылуу жооп беришти.

Мурнуку жылдардагыдай көп убакыт коротуп жыйынтыгын күтүп отурбай дароо эле өздерү көрүшү жана сырттагы экран аркылуу эле мугалимдер жана балдары менен бирге келген ата-энелер ошол жерден эле кабардар болушту. Калыс, адилеттүү жана так жыйынтык чыгарылышына мектеп жетекчилиги жана ата-энелер өздерү күбө болуп турушту. Окуучулардын олимпиадасы Ош технологиялык университетинин жетекчилигинин макулдашуусу менен аталган окуу жайдын компьютердик канааларында өткөрүлдү.

Шаардагы №3 Ломоносов атындагы мектептин директору Г.Осекова олимпиаданын жүрүшү жөнүндө буларга токтолду: “Окуучулардын олимпиадасы өткөрүүдө жыл сайын талаш-тартыш болуп, суроолор алдын ала сатылат экен деген сыяктуу ар кандай сөздөр айтылып келет эле. Жыйынтыгы чыккыча да бир топ убакыт күтөөр элеп. Бул жылы электрондук системада өткөрүлгөндүгү баарыбыз үчүн жакшы болууда. Кайсыл мектептин окуучусу кандай жооп бергенин баарыбыз көрүп турабыз, жыйынтыгы да дароо чыгарылып жатты. Бул ыкманын республика боюнча жайылышына каалайт элем”. Ушундай эле ойду олимпиадага тарых предметинен өзүнүн уулун алып келген М.Исраилов да айтып өттү. “Биз таанышы күчтүүлөр эле жеңип чыгат деп ойлоп келгенбиз. Бирок баары жылдагыдан башкача өтүүдө. Компьютерден баары көрүнүп турат экен да, калыс өтүп жаткандыгын эми түшүндүм”.

Миллион сомдук инвестиция тарткан мектеп

Ош шаарындагы №51 Жуу Баласагын атындагы мектептин жалпы жамааты тарабынан 2014-жыл ичинде эле мектепке 1 млн. 147 миң сомдон ашуун инвестициялык долбоорлор тартылган.

Алгач “Мектеп - келечекке жол” аттуу долбоор жазышып, анын биринчи баскычында Борбор Азиядагы Евразия фонду жана ШБББ тарабынан бөлүнгөн 230000 сом акча каражатына ортехника жана чоң актывый залга отургуучтар алынган. Кийинки долбоордо мектеп үчүн эң зарыл болгон спорт аянтчасын куруу үчүн “Спорт - ден соолуктун булагы” аттуу долбоорду утуп, 518000 сомдук жаны спорт аянтчасына ээ болушту. Ошондой эле, жергиликтүү демөөрчүлөрдөн жана ШБББнын жардамы менен 164000 сом чогултулуп, бул каражатка эмгек кааналары үчүн кантэйнерлер алынды, жылытуу боюнча иштер аткарылды, терезе рамалары жана эшиктер жаңыланып, айванча курулду.

Мындан сырткары, жаштардын демилгеси менен, тарых мугалими Искандаров Э.Н. 60 000 сомго жардам уюштуруу, окуучулар үчүн кышкы кийим алынды жана Мерси КО долбоору боюнча 175 948 сомдук жаңы эмеректер менен класстык кааналар камсыздалды.

Аталган мектептин директору Ф. Кимсанова: “Биз муну менен токтоп калбайбыз. Мамлекетибизде каржы маселеси тартыш болуп турган учурда ар бир жетекчи өзү иштеген мектемени өнүктүрүү деп аракет кылса, түрдүү аракеттерди жүргүзүп иш алып барса болот”, - деп өз оюн билдирип өттү.

ДЕН СООЛУГУНУН МҮМКҮНЧҮЛҮГҮ ЧЕКТЕЛГЕН 68 ОКУУЧУ ҮЙ ШАРТЫНДА ОКУТУЛАТ

Билим берүүнүн жеткиликтүүлүгүн камсыз кылуу максатында соорусуна байланыштуу мектепке барып келүү мүмкүнчүлүгү чектелген балдар үчүн Ош шаардык билим берүү башкармалыгына караштуу мектептердин мугалимдери 68 баланы үй шартында окутуп келишет.

Ар бир мугалим өзү иштеген мектеп жайгашкан аймакка жакын болгон окуучулардын үйлөрүнө барып атайын бекитилген жобонун негизинде түзүлгөн расписаниеге карап окутуу жүргүзөт.

Белгилей кетсек, аталган башкармалыкка караштуу №12 Крупская атындагы көмөкчү мектеп жалаң ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдар үчүн уюштурулган. Анда жалпы 142 окуучу бар, анын ичинен айрымдары ошол мектепте ишенип окушат. Бул Кыргыз Республикасынын Билим берүү мыйзамынын “Оорулуу балдарды жеке окутуу” бөлүмүнө ылайык жүргүзүлөт.

Гүлнара АЛЫБАЕВА, “Кутбилим”